

COLUMN 28 - AASGIEREN

Aasgieren. Dat woord kwam onmiddellijk bij me op toen ik naar Radar keek. Ik deed dat vanaf mijn bed, want ik voelde me genoodzaakt er vroeg in te kruipen na een dagje van een fysieke dip. Nadat ik dat gedacht had ben ik in slaap gevallen. Het eerste dat ik me de volgende ochtend realiseerde was dat ik een prachtig woord had gevonden voor minder prachtige praktijken, maar was vergeten welk woord dat was.

Gelukkig kwam het onder de douche opeens weer bovendrijven.

En ook dat ik toch nog net gehoord moet hebben dat aasgieren van het ergste soort het huis al willen komen leeghalen terwijl de partner nog in leven is.

Radar ging ook over allerlei firma's die rouwadvertenties gebruiken om hun funeraire waar aan de dode man te brengen. Nou ja, over hun lijk dan. Nog voordat het ontzielde lichaam van de overleden dierbare is begraven, krijgen de nabestaanden handenvol reclame in de bus. Want ook de dood is nering en de een zijn dood is de ander zijn brood.

Aasgieren. Wie het eerst komt, die maalt misschien ook het eerst. Maar dit is niet wat wij willen. En terecht. De nabestaanden hebben –met al hun emoties– wel wat anders aan hun hoofd, dan te zorgen dat er bij de funeraire nering brood op de plank komt. Wat interesseert je nou op zo'n moment wat voor grafsteen er moet komen, om maar iets te noemen. Helemaal niks.

En twee dagen na het overlijden ... neem me niet kwalijk ... wat is dat nou voor een termijn. Zoiets doe je toch niet? En dan ... een rouwadvertentie gebruiken om geld te verdienen. Zijn we nou met z'n allen helemaal van de ratten besnuffeld.

Omdat het mij niet overkomen is op een rouwvol moment, kan ik er natuurlijk wat afstandelijker naar kijken en daarom kwam de gedachte bij me op wat dan wel een goed tijdstip is, even los van het feit dat men er een rouwadvertentie voor gebruikt (want dat mag niet). Want zo'n grafsteen (of urn) of wat dan ook voor gedenkobject, moet er in de meeste gevallen wel komen natuurlijk. En dat willen we ook.

Wat is dan wel een goede termijn? Na de begrafenis? Na 3 weken, 6 weken, 3 maanden? Wie bepaalt dat voor wie? Hierin zal de termijn voor de verkoper altijd weer een andere zijn dan de termijn voor de nabestaande. En die laatste kan ook nog eens van persoon tot persoon verschillen.

En als je uit pieteit te lang wacht met aanbieden van je nering, dan is een ander je misschien voor. De concurrentie is moordend en de strijd om het bestaan losgebarsten. Erg lastig om aan cliënten te komen (want waar zijn ze) als je er de rouwadvertentie niet voor mag gebruiken.

Er zijn nog steeds mensen te vinden die van mening zijn dat je aan iemands overlijden en aan andermans verdriet niets mag verdienen. Het klinkt rot, dat vind ik zelf ook wel, maar dat is natuurlijk onzin. Je kunt van iemand die begraaft, een steen of urn levert, de uitvaartdienst leidt, het graf verzorgt etc. niet verwachten dat deze persoon het voor niks doet. Zelfs niet dat hij/zij het slechts voor het minimum loon doet. Waarom zou dat moeten. Als je kwaliteit levert (slechts dan!), dan mag er ook iets tegenover staan. Vakwerk heeft zijn prijs. Integriteit moet vanzelfsprekend zijn. En is gratis inbegrepen. De goeden dus niet te na gesproken.

Wat veel mensen niet in de gaten hebben is dat die vermaledijde marktwerking allang zijn werk heeft gedaan. Onze maatschappij is al verrechtst. We hebben immers ook niet massaal geprotesteerd tegen de marktwerking in de zorg. Die is er al, dus de stap naar marktwerking in de dood is maar klein. Nu we de gevolgen ervan gaan zien, gaan we protesteren, maar de basis ervan is allang gelegd. En zonder fatalistisch te willen zijn: ik denk niet dat het tij nog te keren is. Ooit misschien, maar nu nog niet. McDeath is –net als die andere Mc- allang onder ons. Big business. Ik zeg ook niet dat we ons erbij neer moeten leggen. Integendeel. Maar wat is er tegen te doen? Massaal protesteren? Allemaal een advocaat inschakelen? Ik zie ons dat niet doen. Het is goed dat Radar er aandacht aan besteedt. En dat mogen ze van mij ook nog wel een poosje blijven doen. En misschien helpt het, misschien ook niet.

En wat kunnen we zelf doen? Niks, zou je kunnen zeggen. Hoewel het verboden is (Wet op de Privacy) valt die reclamerotzooi immers gewoon in je brievenbus en je hebt het maar op te rapen terwijl je nog niet eens begonnen bent de scherven van je leven bijeen te zoeken.

Toch zijn we niet geheel machteloos. Als wijzelf nou eens zouden beginnen met te stoppen de dood als een ver-van-mijn-bed-show te beschouwen en er bij leven al eens bij stil te staan. Denk over je eigen uitvaart na, of je wilt worden begraven of gecremeerd, of je een steen wilt of een urn, wie je de uitvaart wilt laten verzorgen, op welke plek je wilt worden bijgezet. Als je het niet kunt opbrengen om alles al van te voren te regelen (dat hebben wij zelf ook niet gedaan), zorg er dan tenminste voor dat er iemand is die in ieder geval wèl weet wat je wensen zijn.

De folders van "aasgieren", die ook moeten leven of die het onder de marktwerkende concurrentie althans proberen, hou je niet gemakkelijk buiten de deur. Met uitzondering dan misschien van het behulpzame bedrijf dat je huis wel wil komen leeghalen en zelfs te onfatsoenlijk is om de advertentie goed te lezen. Een graaicultuur die bestreden mag worden. Moet worden.

Maar als je als nabestaande weet wat je dierbare wenste, dan kun je die vermaledijde ongenode gasten uit je brievenbus halen en ze zelfverzekerd linea recta en ongelezen naar de papierbak brengen.

Het is dan immers al geregeld. Een hele zorg minder op een moment dat je wel wat anders aan je hoofd hebt dan aasgieren voorzien van hun stukje brood. Ook voor de integeren onder hen zal de marktwerking zich dan kunnen afspelen op een meer ontspannen tijdstip. Misschien kunnen zij eens nadenken over een klantvriendelijker benadering op een eleganter tijdstip.

En die slechtlezende graaiende onfatsoenlijke huisleeghalers? Publiekelijk van blijven walgen, misschien helpt dat.

Dan keren we het tij ooit, samen.